

מסורת הש"ס

א) לקמן ע"ב: ט) [לקמן לו. פנ: א. ח"כ צו פרש"י ח' ה"א. ד' י"ה ו' ח"כ שם ה"ג. ט') ר"ה (ה): תמורה כל: (מן מהלכין פ"ג ה' י"ג, ו' יומא ו'.) דברים טו (כ. ה.) לקמן מג. (ט) לקמן פב: (ז. כו. ד"ה ו'.) (ז) לילל כו. ז) לילל כו.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה דדמי וכו' ולא שבקינן לחוץ וכו' ונגמרי לחוץ וכו' שנייה רבא: (ג) ד"ה שיהא משולג וכו' לאוכלן נהילג ללאו פסול הוא דבעינן: (ג) ד"ה הוה האו אומר המקריב בשעת הקרבת: (ד) ד"ה אלף זה וכו' סתן הס"ד וח"כ מ"ה כשהוא אומר אמת: ד"ה (ה) במחשה הוא נפסל מקרא זה וכו' לנרשא הוא דתתא דהא:

שינויי נוסחאות

א) מאחר שהוכשר לכל' (ש"ס) וכו' (ברש"י): ב) בהקרבה לכל' ויטבת בשעת מתקן (ש"ס) וכו' (ברש"י). ע"כ צ"ח אות ג': ג) ואינו מדבר בבחן (ש"ס): ד) ל"ל ירצה (ש"ס): ה) כדנתן במתני' (כ"י): ו) לעל אילת זבדי ברי לוי וכו' כדכיתום: ז) כש"מ וכתה"ש טקף (ש"ס) וכו' ל"ל שיהושב (ש"ס): ח) ל"ל ביניהן (ש"ס): ט) ק"ח ביום של אחרון (ש"ס) וכו' (בהבחה): י) אשר עוד לא נכונה (ש"ס): יב) כש"מ טקף דאי אבוקן קאי ע"כ הא הקרבה קאמר, והאי או אינו דהא משנתו נפסל או אינו שבתמיד שפירשו או אינו בא לדרשא זו אלא לדרשא אחרת, והבא יא אפשר לומר כן. לדבט הכהן נפסל אם אביו הבעלים מוכשר והזבח כשר והשלישי אלא ע"כ במחשבת הכהן הוא עצמו נפסל וגם הזבח נפסל מצדכ"ב והפגש האוכלת ממנו עונה נשאו. וע"כ ש"מ מנחוס מלשון כש"י של המושק. יג) יחשב יתירה הוא לדרשא דהא (ש"ס): ד) הניסאם שלפניו הוא מצד"ו. וג"כ ש"מ פרט הא האיש שלישי בתוך לזמנו מתב. הוא מעין קוסוף האלוהים. וע"כ ש"מ וכו': ז) גבי הולכת הטאות הפנימיות לכל' הוא נקדף די ע"א (ש"ס): ח) ל"ל אביר המושב (ש"ס) וכו' (יח) לעזרה (ש"ס): י) [ש] זה נמי קשה (ש"ס): ב) ל"ל ליתכן (ש"ס): בא) ל"ל ע"כ הג"ח [המתחלת לעיל במיתב ומסופת העורך] (ש"כ"י): בב) לזרזך דם קדשים (ש"ס): ב) כד"ו הקרבן ולפניו תוקן עפ"י כד"ו וכו' ה"ל"ק דליתו מן ה'נזיר, עש"ב: ד) למחר אמאי פסול הא לאו מקום ברי (ש"ס): ה) למחר פיגל דבוקן אבילתו לאו למחר אלא ברי לכל' (ש"ס): ו) בחוץ לזמנו ליום (ש"ס): ז) במשעמא לא מיירי אלא במקום (ש"ס): ח) ל"ל לרבי (כ"ג): קרא למעוטי לכל' הס"ד והשאר נמחק (ש"ס): ט) נפסל בדיקאמר או אינו ר"ל ברי (ש"ס): י) [ש] גם ככתמי מ'וויין דזיכור זה על מיתב מלא אית שבוט', אבל אית מתייבב אף, וי"ע. ואפשר דשיין לקמן אלף מיתב וה"ה בקדשי קדשים:

לא יערב צו מחשבות אחרות.
מכאן למחשבות שמוציאות זו מזו שמחשבת פסול מוציאה מידי פיגול כדמנה^[ח] ממני^[ט] כיצד לא קרע הממטר כמלותו כו': **יהיה**.
עשאן הכתוב לחוץ למקומו ולחוץ לזמנו
הויה אחת מלמד שמצטרפין חלאי שיעוריהן לפסול את הקרבן כדמתן במתני'^[י]
לאכול כחאי זית בחוץ כחאי זית למחר פסול: דדמי ליה צו"ב.
ולא ^[יא] שבקיה חוץ לזמנו דדמי לנותר דלתיא ג"ש מיניה ונגמרי חוץ למקומו דלא דמי לנותר במידי.
והא דלא שנייה רצה ברש שמעמא הדי כי פרכינן אדרצה חוץ למקומו עדיף דסמיך ליה משום דלחמי לא קמה ליה ג"ש דתני לוי^[יב]
צר זבדי ^[יג] דכרת צנותר כתיב דנימא דנשילוח עון דגבי מחשבה גדדמי לנותר משחתי הואיל ומינה גמר: **שיהא משולג כו'.**
ולימד על מחשבת חוץ למקומו שאינה מועלת אלף או בקדשי קדשים שחשב עליהם לאוכלם חוץ לעזרה או בקדשים קלים לאוכלם חוץ לעיר פרט למחשב ^[יד]
לאכול זיהיל דלא פסיל דבעינן שחישב ^[טו]
על מקום המשולג: דגם בצער ואימורין.
היינו חוץ לעזרה בשעת היתר הצמות לאפוקי היכל שאין צו הקטרט אימורין ולא אכילת צער: **סיפוק לוי מקרא קמא.**
מדאפקיה רחמנא בלשון שלישי לזמנו וכתבי צההוא קרא חוץ למקומו: **שלישי פרט.**
מקום משולג ולא פניס: מאחר שדוכשר.
בעבודת דמו כתקונו: **נוצ וזכה.**
שפסקו והתחילו למנות ימי סיפורן ומנו ד' או ה' ימים ואס' ראו סתרו כל מניינס כדלמרינן במס' **דה** (דף טו:):
ואחר תטוהר אחר אחר לכולן
שלא תהא טומאה מפסקת **צהן** ^[טז]:
ושומרם יוס כנגד יוס.
הרואה תוך אחד עשר יוס שבין דה לדה ועצלה למחר ^[יז]
שחרית הרי היא טהורה
דמקאת היום ככולו ועצילתה ^[יח]
ואם תראה היום סתרה טהורה
ואדם וכלים שנגעה צהן היום
טמאין למפרע
כדמתן בפ"ב **דדה** (דף עב.)
ושוין צרואה תוך אחד עשר יוס כו' ועצלה ציוס של אחריו ושמהה הרי זו מרבות רעה ומגעה ועצילתה תלוין וזו היא תליתן אם תראה היום יהיו טמאין למפרע וחייבין בקרבן:
הרי

הוא אומר המקריב.
א) בהקרבנה נפסל והכי מידרש לה ירצה המקריב אין הקרבתו מרצה: **אלף זה כהן הכתוב**
שלא יהא כשר יא) לכהונה ושמע מינה תרתי שעת הקרבה ופסול ^(י)
כהן ^[יב]:
אוסו.
דל"כ ליכתוב המקריב לא יחשב השמא דכתיב אותו הזבח בלא יחשב ואין המקריב בלא יחשב: **במחשבה הוא נפסל.**
(יג) זה מפורש מן הראשון דהמקריב לא משמע להו שעת הקרבה עד דגמר קרא למילתיה ואמר המקריב אותו לא יחשב במחשבה זאת דהאי לא יחשב ^[יד] לדרשא הוא דהא כתיב לא ירצה: **נפקא ליה מדאחריים.**
מדאיצטרין קרא למימר ואינו נפסל בשלישי שמע מינה צוצה הכתוב מדבר דאי צוצה למה יפסל בשלישי הלא הוא לא חטא כי אם האוכל: **מדכתיבי לישגא דלא ירצה ולא ירצה ויצחא הוא.**
דאין לשון לא ירצה נוספל בצפול **כהן: שעיצרה שנסו.**
והו איחור דכתיב ^[טז] לפני ה' מתכלנו שנה בשנה:
הרי

כל הזבחים שקבלו דמן פרק שני זבחים כט.

למקום
שיהא משולש בדם ובבשר ואימורים.
פירש
צונקטרס פרט למחשב לאכול זיהיל דלא פסול דבעינן שחישב ^[ח]
על מקום המשולג
צדס ובשר ואימורים דהיינו חוץ לעזרה בשעת היתר הצמות לאפוקי היכל שאין צו הקטרט אימורים ולא אכילת צער וזוה לא דק צונקטרס דאכילת צער מני

משכחת זיהיל כדלמר לקמן (דף סג.)
שאם
הקיפו עוצדי כוכבים את כל העזרה שהניס נכנסים זיהיל ואוכלין שם ק"ק ועוד קשה לפירוש הצונקטרס מאי קפריך תיפוק לוי מקרא קמא מדאפקיה רחמנא בלשון שלישי הא האי שלישי לאו בחוץ למקומו כתיב אלף בחוץ לזמנו ומקום משולג לא שיין בחוץ לזמנו אלף בחוץ למקומו ועוד דקממני הוה אמינא שלישי פרט ^[י]
הא
האי שלישי בחוץ לזמנו [כתיב ופיגולן צמקום משולג כתיב.
ויש מפרשים דמקום משולג היינו דלא פסלה מחשבה אלף במוצה החיזון ששלשתן כשייזין צו לאפוקי מוצח הפנימי שאין נומיין צו רק דם זה אי אפשר דממנות הפנימיות פלוגתא דר' שמעון ורצ"ן ^[יא]
דרבנן ממיחיין צפיגולן כרת וכן ר"מ ורצ"ן סברי צפ' בית שמאי (לקמן דף צג:).
גבי ארבעים (שגל) של יוס הכיפורים ולעיל בפ"ק (דף יג.)

גבי ^[יב]
צבילת אכצע
בצטאות הפנימיות דלמרינן דפסול מק"ו ואמר נמי צגיטיין (דף דג:):
כהן גדול ציוס הכפורי
ויכח דכי אומר ^[יג]
פגול מיהימן
וצמקום שאינו משולג אפילו פסול ליכא כדמוכח לקמן צפ' כל הפסולים (דף לו.)
וי"מ
דמקום משולג היינו דבעינן שיעמוד המחשבה ^[יד]
במקום משולג
פרט לעומד חוץ בעזרה ^[טו]
ושוחט צבסין ארוכה ולפירוש זה ^[טז]
קשה
ממתנות הפנימיות דלאו מקום משולג הוא והוי פיגול (מוספות)
ויש
לומר חוץ לעזרה אין שלשתן כשרין שהרי דם ואימורין נפסלין שם אצל היכל יש דם שלא נפסל שם כגון דם פנימי ואימורין אם הכניעו שם ^[יז]
לא נפסלו
בכך מיהו אין נראה דעיליה כל הפסולין (לקמן דף לו.)
קאמר
מחשב לנימנין בחוץ שנתנו ^[יח]
צפניס
דאינו פסול משום דאינו מקום משולג הג"ח ^[יט]
ע"כ
והרב ר' יוס טוב מפרש דמקום משולג היינו שיחשוב

לזרוק במקום שדם ובשר ואימורין פסולין כגון מחשב לזרוק ^[כ]
קדשים קלים
חוץ לירושלים אצל מחשב לזרוק צירושלים לא דאין שום פגש **בצער וקדשי קדשים**
אפילו צירושלים כיון צדזה המקום ^[כא]
שלשתן פסולין שם
ולחאי פירושא ניחא הא דקשיא לן לעיל ^[כב]
אצרייתא
דחישב ליתן את התיניתן למטה למעלה למטה לאלתר כשר ^[כג]
דמשמע
דאי שלא במקומו לאו כמקומו דמי ניחא וימישב לפי' זה משום דלאו מקום משולג הוא ומיהו קשה אם כן למחר ^[כד]
פסול
ז אמאי לאו מקום משולג הוא וכי תימא מידי דהוי אמתשבת היעוה ואליצא דר' יהודה הא משמע לעיל דלא כריך להאי טעמא אלף למאי דמסקינן שלא במקומו כמקומו דמי וי"מ דשלישי בחוץ לזמנו איירי ובעינן שיחשוב לזרוק ליוס שלשתן פסולין אפילו לאכול הבשר היינו ליוס שלישי דאם חישב לזרוק דם שלמים למחר לא פיגל עד שיהא משולג באכילה דהיינו לשלשה ימים והוא הדין בקדשי קדשים לזרוק דמן למחר ^[כה]
פיגול דומן
אכילתו נמי למחר אלף דקרא בשלמים כתיב דומנו ליוס שלישי והכי קאמר ההוא מיציעי ליה למקום משולג דאם חישב לזרוק דם שלמים בחוץ ^[כז]
ליוס הג' פיגול
קודם השלישי לא פיגל והא דלמר צפ' איזיה מקומון (לקמן דף טו:):
דקדשים הנאכלין ליוס
ולילה מחשבים צדמן משתקע החמה ההוא כמאן דלית ליה מקום משולג דפלוגתא דתנאי היא צפ' כל הפסולין (לקמן דף לו:):
ופי'
זה לא יתכן כלל דכולה שמעמא ^[כח]
מיירי
במקום שיהא משולג:
ובי"ן
שראו סתרו.
פי' הקונטרס דזו וזכה שפסקו והתחילו למנות ימי ספורן ומנו ארבעה או חמשה ימים וקשה דאין זה קרוי חזקת טהרה אלף נראה דמיירי בשציעי שלהן לאחר שטבלו (מוספות)
דזו וזכה
צבילתן ציוס ואם טבלו בשציעי ואחר כך נגעו בטוהרות או ששמו וראו לאח"כ (או) קודם הערב שמש טמאים למפרע ואם הממניה לשמש עד הלילה וחל"כ רחמה אינה טמאה אלף מכאן ולהבא (הג"ה ע"כ) ומיהו רבי ^[כט]
יוסי
דלמר פ' כיצד לזיין (פסחים דף פא.)
דלא
מטמא למפרע לא יתכן:
ואין
מאחר נדרו בלא ירצה.
יש תימה דלמה לן קרא דמיהכא תיתי לן דהוי בלא ירצה דאיצטרין קרא ^[ל]
דלא
ירצה למעוטיה:
נפקא
לן **מדאחריים.**
תימה הא רבי אליעזר נמי דריש שאינו נפסל בשלישי ואפילו הכי כריך פסוק שאין כהן נפסל ^[לא]
וי"ל
דרכי אליעזר כיון דלא דריש לא יחשב לומר במחשבה הוא

עין משפט ונר מצוה

א מיי פ"ג מהל' פסה"מ הלכה ב:
ק"ח ב מיי פי"ד מהל' מעשה"ק הלכה ט"ו סגג לאון שלא:

תורה אור השלם

1. ואם האבל יאכל מבשר זבח שלמינו ביום השלישי לא ירצה דמקריב איתו לא יחשב לו פגול יזויה והפגש האבלות ממנו עונה תשא:

2. כי תדר נדר ליהודא אלהיך לא תאחר לשלמו כי ידרש ידרשך יזויה אלהיך מעמך וזקה חן תקא:

דברים כג. כב

מוסף רש"י

למקום שיהא משולש בדם בבשר ובאימורין.
דעיני חוץ לעזרה ממש, בשעת היתר הצמות שמשלג בכל אלה, לאפוקי היכל צאין צו הקטרט אימורין ואכילת צער (לקמן דג.)
בשעת הקרבה הוא נפסל.
וכן פירשו בשעת הקריבה לא תעלה זאת במחשבה ואם משב פיגול יהיה (ויקרא ז יח.)
בכור שעברה שנתו.
מזונו בחוץ שנתו, שאלמר לפני ה' אלהיך תחללו שנה בשנה (ד"ה טז):

שיטה מקובצת

או אינו [אומר המקריב] אלא [וח] בחן המקריב.
פי"ה ה"ה או אינו אית מעו כל או אינו שנתלמות, דאינו ר"ל או אינו דמילת לכתן הוא דלחמא ולא מידרש דאין הקרבן נפסל בשלישי (בשלישי) אלף בשעת הקריבה, והא קאמר דהסבן לא ירצה אלף זה, דמה פשט הסבן בזה שחזירו לאוכלו, אלף דהוי המקריב משמע בשעת הקריבה כלומר דאם חישב בשעת הקריבה (גם) הזבח והסבן לא ירצה.
והכי משמע קרא משמע שחקריבה הוא נפסל בשלישי ומנו כן משמע נמי דמיירי ככהן שחשב מרכיביו מחשבה בלשון המקריב משמע דקאי נמי [ואסתן], דליכא למימר דמילת לכתן הוא דלחמא דאין לו לפסול בזה שחזירו כיון דלא

פשע [התעמת לשון רש"י של מדרש יד:]:
תורה'
למקום
שיהא משולש ב' ולהאי פירושא נראה לן [ש] ל"ג.
לשון
הכ"פ דגבי חוץ ממנו [מתוקן]
ומן
משולג כגון טעמא שחשב למחר שאינו [ראוין] אף לאכילת צער:
ד"ה
וביתו ב'ו אלא נראה דמיירי בשציעי שחתן לאחר שטבל.
לשון
הר"פ ז"ל,
וי"ל
שמהה שעת מייס אלף לא גמר היום דמקאת היום ככולו (ג'ויו):
ד"ה
ואין פאזיר נדרו ב'ו יש תימה ב'ו.
וי"ל
דקרי"א שופסל בלחזור הבלתו מנו פאזיר ומן גופו מנו קרבן הלא ככה והביאו לאחר שמו (ג'ויו בספר יחוש):

^[1] א מיי פ"ג מהל' פסה"מ הלכה ב:
ק"ח ב מיי פי"ד מהל' מעשה"ק הלכה ט"ו סגג לאון שלא:

^[2] א מיי פ"ג מהל' פסה"מ הלכה ב:
ק"ח ב מיי פי"ד מהל' מעשה"ק הלכה ט"ו סגג לאון שלא: